

KÉZMŰIPAROSOK ORSZÁGOS ÉRTESETŐJE.

Felelős szerkesztő és kiadó
Strettmann József Gyöngyösön.

Megjelenik minden hó 15-én.
Előfizetés: Egy évre 3 frt, fél évre
1 frt 50 kr.

Hirdetési díj: egy petitsor hely 6 kr.
Kéziratok vissza nem küldetnek.
Bérmontalon levelek csak ismert keresők fogadhatnak el.

Menjünk-e Budapestre a II-ik iparos gyűlésre vagy ne?

Mindenek előtt azon kérdés merül fel, ha vajjon elmenjünk-e a budapesti iparos gyűlésre vagy sem? válaszunk röviden az, hogy tekintetbe véve azon szomorú körülményt, miszerint a vidéki iparosok már nem csak egyszer folyamodtak a magas kormányhoz, az országgyűléshez, bajaik orvoslása végett, de kérelmek pártolásra, támogatásra soha nem talált, a volt céheket az új ipartörvény megszüntette, ezek vagyonát leltározta s a törvényhatóságok új ipartársulatok alakítására ismét felszólította, ezen sok zaklatásnak azon eredménye lett, hogy az összes iparosok teljesen kifáradva, elkedvetlenedve, s megfásulva állnak előttünk, bizalmukat már annyira elveszítették, hogy jelenleg minden dolog iránt közönyösséggel viseltetnek, és nem esodálkozhatunk felette, mert a szabad ipar, és szabadkereskedés őket vagyoniilag teljesen kimerítvén, tönkre tette. Az országban körülbelül 1100 ipartársulat van megalakulva, melyek leginkább hivatvák ezen fontos ügyben szükséges lépéseket megtenni, de ezek nagyrésze csak papíron létezik, miután a törvény világos mondásaként: társulat tagja lehet mindenki, de társulatba való belépésre senki sem kötelezhető, s így számtalan ipartársulat csak üres nevet képvisel.

Ily zilált viszonyok között nem is lehetett kívánni a már annyira zaklatott és esalódott iparosoktól, hogy valamely dolog iránt lelkesülni tudnának.

Igen de az a kérdés, mit tegyünk?

Ebbeli nézetünk oda irányul: miszerint tegyük még meg az utólsó lépést, de neköltségesen; és pedig következőleg:

Menjünk el a Budapestten tartandó iparos gyűlésre s legalább minden nagyobb városból egy személy 5 szavazati joggal felruházottan, miután a február 16-án tartott előértekezlet egy személy 5 ipartársulatot képviselhet; de nyíltan és határozottan kívánom hangsúlyozni, hogy a ki a gyűlésben megjelenend, ne egyszerű szavazógép legyen, hanem a letárgyalandó ügyekben határozott akarata s belátása szerint éljen jogával.

Az iparos congressus központi bizottsági javaslata rövid kivonatban előttünk fekszik, de az abban felhozottakat nem írhatjuk alá, megvallom, nem győzők eléggé esodálkozni a kiküldött bizottság működési iránya felett, bár mennyire tiszteljük is, világosan ki kell mondanunk, miszerint vagy nem mernek a fellengzőbb irányú emberek végett sikraszállni, vagy a világ előtt be akarják még mai napság is mutatni,

hogy mennyire vagyunk szabad gondolkozásuk, mint a legműveltebb nyugati európaiak, vagy a mi talán legigazabb, nem ismerik a vidéki iparosok helyzetét, mert ha tapasztalással bírnának a vidéki iparosok élete s helyzete felől, nem mondanák ki a következőket:

Az előkészítő bizottság világosan kimondja az ipartörvény revisiójára nézve, hogy az ipari vállalkozás szabadságát qualificatio (szakképzettség) szerint a mai körülmények között korlátozni nem lehet.

Nagy Isten! Hogy milyen körülmények között élünk ma, nem tudja az előkészítő bizottság? Olyanok között, hogy régi önálló iparosaink lassanként elhalnak, a legújabbkori iparosok pedig iparuk emelése felett sem gondolkoznak, sem szakmájokban jól dolgozni nem akarnak s nem tudnak. Ha az előkészítő bizottság csak azért nem kívánja hogy az ipartörvényben mondassék ki, miszerint kell, hogy szakképzett legyen minden egyén, ki bármely ipart folytatni szándékozik, ezt értem, de az előkészítő bizottság nem úgy gondolkozik, hanem oly formán, hogy az ipartörvény megszüntette a remekelést, mi sem találjunk ki más módot valakinek ipara iránti képességéről teendő vizsgázási módjára nézve, mert hát mit is mondana a világ, hogy talán nem előre haladunk, de a multban divott rendszert szándékozunk ismételni sat.

Lehet, hogy ezt némely szobatudós kimondaná s ez a baj, van-e nekünk pirúlni okunk oly egyének előtt, kik a dologhoz nem értenek, és nem ismerik a hazai kézműiparosok helyzetét, hiszen ők magok restelhetik, hogy olyan dolog elintézésébe avatkoznak amihez nem értenek.

Uraim! ha ipartörvény revisiójáról van szó, akkor vagy készítsünk Magyarországnak megfelelő törvényt, vagy pedig egy lépést se tegyünk. Aki még ma is úgy gondolkozik, hogy ipart bárki is folytathat, akár tanulta azt, akár nem, az fejét a külföldön, szeméit pedig a vállalkozók szobájában és a kereskedők boltjában felejtette, vagy el lehet mondani, miként olyan dologba fogott, melyhez nem mer hozzányulni és miért? mert a 19-ik század megkívánja, hogy szabadországban szabadpolgár legyen. Hát kérdem: kinek van eszében a szabadságot korlátozni, hiszen már nem mi, hanem a törvény vallás- és rangkülönbség nélkül mindenkinek megengedi, hogy minden honpolgár az legyen amire képes. De épen azért, ha igazságosak akarunk lenni, a törvény úgy alkottassék, ne tegyen különbséget ember és ember között, mert hát a falusi kis kántortól is megkívánatik, hogy legyen meg a képzettsége.

nem látom be, miért engedessék meg, hogy iparos és vállalkozó lehet bár ki is?

Ha mindenben megkivántatik a kellő szakképzettség, miért épen az iparnál nem? mely közgazdasági tekintetben az országra nézve oly nagy horderejű; ha kimondjuk azt, hogy a szakképzettség nem szükséges: ez által megmondjuk a hazai iparnak az utolsó halálos döfést. Különben nem tartózkodom határozottan állítani, miszerint, ha ez valóban kimondatnék a II. iparos gyűlésben, én leszek az első, ki a gyűlés termet azonnal elhagyom, mert nekünk nem iparosodni kell játszanunk, miszerint csak lássák, hogy még élünk, hanem gyökerelesen orvosolni a bajokat, ezt tenni lehet ha országos közös akarattal leszünk, hogy mi úton, azt lapunk hasábjain később elfogjuk mondani.

Most azonban várjuk be a Budapesten működő előkészítő bizottság munkáját, mely, mint értesültünk, e hó utolján fog a sajtó alól kikerülni és az ipartársulatoknak országszerte szétküldetni. jövő számunkban minden egyes pontjára, mely a kézműipart közelebbről érdekli, megtegyük szerény észrevételeinket.

Tisztelt Szerkesztő Barátom!

Lapod első számának megjelenésekor többen foglalkoztak azon kérdéssel: van-e alapos létjoga lapodnak?... s ha van, mely tér az, hol működni szándékozol; s mely ut az, melyen kitűzött célod elérhető? . . .

Eltekintve azon részétől programmodnak, melyben egy „Közvetítő-intézet“ fölállítását tervezed, más oldalról kívánok a föltett kérdéshez szólani s nézetemet elmondani.

Egy államot benn boldoggá kün hatalmassá tenni, egyedül s majdnem kizárólag az ipar, ezt közvetve a kereskedelem hivatott.

A kereskedelem alapját az ipar képezi; így tehát a főszűly minden körülmények között az iparra fektetendő.

Szavaimat igazolják Anglia, Franciaország s az avagy az ifju Amerika előhaladása, jóléte. Ezeket egyedül s kizárólag a kéz- s gyáripar tette nagygyá, hatalmassá.

De nem szükséges messze mennünk; tekintsük társországunkat s benne a millió lakossal bíró székvárost a gyönyörű Bécsét. És nézzük, mely alapon áll társországunk polgárainak jóléte? . . . mi tette a székvárost oly nagygyá? . . . Az első egyedül kizárólag az ipar; az utóbbit az ipar, közvetve a kereskedelem, melynek alapja mint mondám, az iparban keresendő.

De nem is lehet az máskép. Csak oly ember, csak oly ország vagyonosodhatik, melynek alkalmá van az időből, a megmérhetlen kincsből, illetékét fokozatos szorgalma által kivenni.

Társországunkban Ausztria legtöbb részében a lakosok túlnépes száma miatt a földművelésből nem élhetnének meg. Mit tesznek tehát? mig a kisebb rész

a földműveléssel foglalkozik, addig a nagy többség: kézi- avagy gyári ipart folytat.

Társországunk mint oly állam, hol az ipar meg van honosodva, erősödve, azon esélyek és szerencsétlenségeknek soha sincs kitéve mint egy földművelő ország. Az ő jövedelmük biztos. Az ipart nem dermeszti meg a tavaszi fagy; nem teszi semmire az árvíz; nem rombolja össze az elemi csapás. Az ő jövedelmük esekály hullámlás között mindig biztos.

Ha árucikkei a magyar piacon az itt uralkodó pénzhiány miatt nem keresettek, viszi másfelé.

A társország polgárainak megélhetése így biztos alapra van fektetve.

Ebből következtetve miután tehát az ipar emelése az egyesek jólétét biztosítja: tartózkodás nélkül kimondható, hogy midőn az egyesek jólétében az összes, az állam jóléte van biztosítva: önmagától jön, hogy a kormány-férfiaknak, kik az ország intézésével, a népek jólétének emelésével vannak megbízva, oda kell törekedniök, hogy az ipar s vele az iparosok vagyoni jóléte emeltessek.

Ezen eszmét, azaz helyesebben valót, sokan számtalanszor említék úgy a sajtó terén mint a törvényhozó-testületben is. S mi lett az eredmény? mi lett reá a válasz? . . . A válasz az lett: „Magyarország a földműveléssel foglalkozzék; azt fokozza azt fejlessze.“

Hogy a földműveléssel foglalkozva azt fejlesszük, helyesen van mondva; hiszem az ipar emelése mellett azok által, kik azt tanulták, azzal foglalkoznak fejlesztendő. De ha az fejleszhető s fejlesztendő, kérdem: mit csináljunk az iparral, az iparosokkal, azok jólétével? . . . Avagy az nem számol, figyelembe sem veendő? . . .

Hallottam már oly nyilatkozatokat is, melyekben az mondatott: miért tanulják oly sokan az ipart, ha nem bírnak belőle meg élni? . . . Azt is mondták már: „Ha nem bírnak megélni az iparosok: nem fogják oly sokan tanulni s a létszám a földműveléshez tér át.“

Evtizedekkel ezelőtt midőn még az emberek kívánalma s vágyai nem fokozódtak. — midőn a magyar ember alig fizetett valami esekély adót; — még a nép jó módban élt, s vérüket, erejüket ki nem szivattyúzták a különböző piócák; addig, mig az állam nyakig adósságban nem volt s annyi különböző adót nem rótt a népre: hazánkban a lassan fejlődött ipar, s a csekély földművelés elég kenyeret adott a megélhetésre. De ma, midőn az úrhatnáság, a dologkerülők száma oly nagy s azok megélhetése is a köznép vállaira nehezül s ezenkívül még az állam által majdnem elviselhetlen különböző adónemekkel terheltetünk: a földművelés egyedül nem ad annyi jövedelmet, melyből népünk megélhessen s reá rótt állami adóját fizethesse.

A földműveléssel foglalkozó állam jóléte, mint mondám, sohasincs teljesen biztosítva bármint emelkedjék is a földművelés.

Nem; mert egy tavaszi fagy, egy általános rozsdá, üszög, aszály vagy más csapás, vihar, jég, avagy árvíz oly csapást mérhet hazánkra, melynek sebeit

alig tudjuk éveken át kiheverni. Az ipart azonban semmi elemi csapás tönkre nem teheti. Nem; mert a földműves egy évben egyszer arat, az iparosnak, ha egyik vállalata nem sikerül, a másik a hiányt helyre pótolhatja. Az ipar, kivált ha előre haladva magának tért foglalt, hódított: biztos megélhetést nyújt.

Egy, a magyar polgárok jólétét valóban szíven hordozó kormánynak mindenáron az ipar emelésén kell törekedni.

Ezek elmondása után bátran jogosan tehetem azt a kérdést: tette az eddigi összes országgyűlési többség, vele a kormány az 1861-iki kiegyezéstől számítva a magyar ipar érdekében valamit?.. Nem sokáig késem a válaszal s kimondom, hogy vajmi keveset, vagy helyesebben mondván... épen semmit.

Ugy bánt az iparosokkal, mint a rossz gazda a jószággal; naponként több terhet rótt rá; de arról, hogy az erő is emelkedjék, mit sem gondolkozott.

Nemcsak hogy nem gondolkozott; de a legutóbb kötött 10 évre szóló vámszerződéssel még a reményt is megsemmisítette annak, hogy az iparos osztály emelkedjék.

20—30 évvel ezelőtt igen sok jeles iparos volt hazánkban. Azokat kiülte, részben a vállalkra nehezített nagy adó, részben a kormány által engedélyezett uszora; de leginkább életére tört a külföldi iparcikknek szabadon való elárúsítása.

S ma az iparos osztály ott van, hogy a bőrből dolgozó néhány iparos: a bőrkereskedő, — a szövétből dolgozó iparos a rőfős kereskedő, — a fából dolgozó iparos a fakereskedő s így tovább azok kezében vannak: ami kevés haszon volna is azok rakják zsebre.

Fájdalommal jósolom, hogy ha a kormány ideje korán lázas sietséggel nem segít az iparosok bukásán: az iparosok Szeged sorsára jutnak. Akkor azután százszoros erővel is alig lesz képes az iparos osztályt, melynek a haza nagyhatalmi állásában nagy szerep jutott, új életre hozni. Mert a jelen helyzetben a külföldi iparcikké által a térről teljesen leszorítatik.

Lehetne még e dolgokról sokat s fájdalmasan igazakat mondani, de hosszúra nyúlt soraimért szíves elnézésedet kérve arra a kérdésre akarok most csak válaszolni: van-e létjoga lapodnak? szükséges-e lapod?

Válaszom: Igen is van; fennállása szükséges.

Szükséges azért, hogy az iparos osztályt állandóan mindig figyelmeztessd arra, hogy az iparos a haza mostoha gyermeke; — szükséges azért, hogy hangoztasd azt, ha az iparosok önmagukon nem segítenek senkiben sem bizhatnak; — szükséges azért, hogy kitartó buzgalommal azt magyarázd, azt fejtegesd, hogy az iparosok a jelen országgyűlési többségtől és mostoha kormányától semmi jót nem várhatnak, s hogy oda törekedjék minden egyes iparos, ki jólétét s családja boldogságát, a magyar ipar emelését s ezredéves kedves hazánk fennállását szíven hordozza: a jelenlegi országgyűlési többség s a kormány ellen a törvényadta körülmények között bizalmatlanságát nyilvánítva jövőre

oly országgyűlési képviselőket válasszonak, kik a bécsi kommandó szótól nem rettennek meg; s az ausztriai ipar emeléséért nem dobják oda a magyar ipar életét.

Ha lapod vezéreszméje ez: úgy lapodnak nemcsak létjoga van, de hivatásának teljesen megfelelő a pártolást megérdemli.

Barátod:

Csomor Kálmán.

T. Barátom! Soraidban midőn monddod, hogy az országgyűlés többsége, valamint a kormány az iparosok érdekében eddig elé vajmi keveset, vagy éppen semmit sem tett, igaz van! Figyelemmel kell tehát kísérnünk, vajjon az egész országban megindult iparos-mozgalmat figyelmébe veszi-e az országgyűlési többség s tesz-e üdvös, hathatós intézkedést az elnyomott iparügy emelésére; mert ezen helyzet csakugyan tarthatatlan s különösen kézi iparunkat a sirba dönti, melynek életéért minden iparosnak s nekem mint „Kéz m ű iparosok lapja“ szerkesztőjének tennem erkölcsi honfűti kötelességem.

Az „egyetemes posta-egyesület“ határozatainak életbe léptetése.

Az „egyetemes posta-egyesület“ f. évi április 1-én lépvén életbe, az egyesületi országok az átszállítási (transit) díjtétel szerint két csoportra oszlanak:

I. csoport.

A összes európai országok; Afrikából: Algír (mint Franciaországhoz tartozó), Egyiptom, a Maroccoban levő spanyol telepek, végre Tunis és Tripolis; Amerikából: Észak-Amerika Egyesült államai, Canada és Newfoundland; Ázsiából: Oroszország és Törökország ott levő birtokai.

Az osztrák-magyar monarchiából e csoportba szóló levelezések postadíja bérmentesítés esetében a következők:

a) levelek 15 grammonként	15 kr.
b) levelező lapok darabonként	5 „
c) nyomtatványok 50 grammonként	3 „
d) áruminták 50 grammonként	3 „
egy-egy küldeményért azonban legalább	5 „
e) üzleti papírok 50 grammonként	3 „
egy-egy küldeményért azonban legalább	10 „

Ugyanezen díjak alá esnek Törökország és a Levante azon helyeire szóló és illetőleg onnét eredő levelezések, ahol a cs. és királyi postahivatalok vannak; továbbá az Oroszország által Perzsiába és Chinába, vagy onnét közvetített levelezések, míg a Bombay-n át Perzsiába és Suez-en át Chinába szállított levelezések a második csoportban megállapított postadíjak alá esnek.

Az ajánlási díj 10 kr., a térti revény díja szintén 10 kr. (A levelekre nézve maximális súly nincs meghatározva.) Nyomtatványok s üzleti papírok csak két kilogramm súlyig, áruminták csak 250 grammig fogadhatók el.

Nem bérmentesített vagy nem szabályszerű nyomtatványok, áruminták és üzleti papírok nem továbbíthatnak. Elégtelenül bérmentesített ily küldemények elküldetnek ugyan, de a címzett tartozik, úgy mint más elégtelenül bérmentesített levelezésnél, a hiányzó összeg kétszeresét megfizetni.

E csoportból kivételt képeznek:

a) Németországba és Helgolandba szóló levelezések, melyek ugyanazon díjak alá esnek, mint a belföldi levelezések, minélfogva a levelek és az áruminták maximális sulya 250 gramm, a nyomtatványoké 1 kilogramm, és üzleti papírok nem fogadhatnak el; továbbá

b) Szerbiába és Montenegróba szóló levelezések, melyek eddigi díja érintetlenül marad; végre

c) a határszélel: Beszterce-Naszódmegyéből a Maros folyamnak lefelé Hunyadmegye nyugati határszéleig terjedő balpartjától a ruméniai határig terjedő vidékből és Szörénymegyéből

Ruméniába szóló levelezések és viszont, melyek eddigi díja szintén érintetlenül marad.

II. csoport.

Argentia, Brazília, Britt-India, a következő brit gyarmatok: Afrikában: Acera, Aranytengerpart, Lagos, Senegambia, Mauritius és a Sehell szigetek; Amerikában: Bermudas szigetek, britt Guyana, britt Honduras, Falkland sziget, Jamaica, Trinidad; Ázsiában: Ceylon, Straits-Settlements és a Chinában és Anamban levő brit gyarmatok; az összes dán tengerentuli gyarmatok és Grönland, a francia, német alföldi, portugál és spanyol összes tengerentuli gyarmatok, Honduras, Liberia, Mexiko és Salvador amerikai köztársaságok, Japán és Perzsia.

Az osztrák-magyar monarchiából e csoportba szóló levelezéseknek postadíja bérmentesítés esetében a következők:

a) levelek 15 grammonként	20 kr.
b) levelező lapok darabonként	8 "
c) nyomtatványok 50 grammonként	6 "
d) áruminták 50 grammonként	9 "
egy-egy küldeményért azonban legalább	8 "
e) üzleti papírok 50 grammonként	6 "
egy-egy küldeményért azonban legalább	13 "

E csoportból az osztrák-magyar monarchiába érkező bérmentetlen levelek postadíja 15 grammonként 30 kr.

Ugyan e díjak alá esnek a Bagdad és Bassorába, Bombay-n át szállított levelezések.

Az ajánlási és térti vevény díja, a súlymaximumok és a nem, vagy elégtelenül bérmentesített küldemények kezelése ugyanaz, mint az első csoportban.

Az „egyetemes posta-egyesület“-hez nem csatlakozott országokba szóló levelezések díja következőleg alakul:

a) az „egyetemes posta-egyesület“ határáig, illetőleg határtól a rendeltetési helyig járó egyesületi díjból és
b) az idegen országban való szállítáért járó díjból.

Részletesen kidolgozott tarifa legközelebről a budapesti főposta-hivatalnál lesz kapható.

Kelt Budapesten, 1879. évi március hó 25-én.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium.

Postautalványi forgalom külfölddel.

Folyó évi április hó 1-től kezdve, a Németországgal és Helgoláddal, Franciaországgal és Algiriával, Luxemburggal, Olaszországgal, Svájcjal és Észak-Amerika Egyesült Államaival való forgalomban, az egy postautalványra utalványozható összeg maximuma 200 frtra emeltetik fel.

Ugyane naptól kezdve Belgiumba és Németalföldre szintén 200 frtig terjedő postautalványok küldhetők. Belgiumban és Németalföldön az osztrák-magyar monarchiába szóló egy-egy postautalványra 50 frankot fogadnak el.

Az utalványozási díj a következő, és pedig:

a) Németországgal és Helgoláddal és a Luxemburggal való forgalomban minden 10 frt, vagy töredéke után 5 kr, egy-egy postautalványért azonban legalább 20 kr;

b) a Belgiummal, Franciaországgal és Algiriával, Németalfölddel, Olaszországgal, Svájcjal és Észak-Amerika Egyesült-Államaival való forgalomban minden 10 frt, vagy töredéke után 10 kr, egy-egy postautalványért azonban legalább 20 kr.

Az utalványozásra Magyarországon azon űrlapokat kell használni, melyeket a magyar postaigazgatás a külföldi forgalom számára ad ki és melyek minden postahivatalnál, a reájuk nyomtatott levéljegy árért kaphatók. — A mennyiben ez ár a fizetendő díj összegét nem éri el, az összeget az űrlap illető helyére ragasztott levéljegyek által kell kiegészíteni.

Az űrlap mellett levő szelvényre csak a feladó nevét, lakását és az utalványozott összeget szabad foljyezni.

Németországba és Helgoládba, továbbá Luxemburgba és a Svájcba szóló postautalványoknál azonban más írásbeli közleményt is szabad a szelvényre írni.

Az osztrák-magyar monarchiában ugy a befizetés, mint a kifizetés, bankjegyekben történik. A bankjegyekben befizetett

összegoka kieserülés alkalmával a határszálen a rendeltetési ország arany értékű pénzértékére, a bécsi tőzsdén az átszámítás napján jegyzett arany agionak levonásával számítottak át és a címzettnek az így megállapított összeg arany értékben fizették ki.

Kivételt képeznek az Észak-Amerika Egyesült-Államaiba szóló postautalványok, melyek ugy tekintetnek, mintha a svájci bási postahivatalhoz szólnának; tehát frank és centime értékre számítottak át. A bási postahivatal azokat a svájce-amerikai utalványozási díj levonása után újra New-Yorkra utalványozza át, a hol az arany értékű frank bankjegyéértékű dollárookra, az illető arany agio hozzáadásával átszámítottak; az ekkép megállapított összeg a címzettnek bankjegy dollárookban fizették ki.

Az osztrák-magyar monarchiába szóló külföldi utalványok szintén a határszálen, a bécsi tőzsdén jegyzett arany agionak hozzáadásával bankjegy értékű forintokra és krajcárookra számítottak át és címzettnek ez összeg fizették ki.

Kelt Budapesten, 1879. évi március hó 24-én.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium.

Az új német vámtarifa,

melyet a szövetségtagés legközelebb elfogadott, egyebek közt a következő beviteli vámokat tartalmazza: nyers vas 1 márka méterműzünként, rud-, eke- sin vas stb. 2.50, nyers vaspléh 3, festett, fényezett stb. pléh 5, drót 2.50—3, durva vas öntvény 2.50, vas durvább gépalkatrészekhez, horgonyokhoz stb. 3, durva vas, fával egybekapcsolva, mint fejsze, kasza, durva kés stb. 6; finom vas, még pedig kések, ollók stb. 24, tű, acéltű, óraalkat-rész, fegyver 60 márka. Föld, ércék és nemes fémek vámmentesek. Kender és más növényi fonó anyagok vámmentesek. Gabnaneműk: buza, zab, hüvelyesek s külön meg nem nevezett gabnaneműk 1 márka; rozs, árpa, kukurica, kökköny 0.50, malata 1.20, ánizs, koriander, köménymag 3, reepe 0.30. — Bőrök, feldolgozásra valók, vámmentesek. Tüzelőfa vámmentes, építő és műfa 0.10, eszterkérg 0.50, donga és más fűrészelt fa 0.25, durva bogvár, esztergályos-asztalosmunkák 3, furnir és nem enyvezett parquetta 4, fabutorok, durva játékszer stb. 10, finomabb faművek és kosarak 30, kárpitos butorok szövet nélkül 30, szövettel 40 márka. Réz és más megnevezett nem-nemes ércék és készítmények: nyers réz és réz váltópénz vámmentes; vert és hengerezett réz sodronyok 14, pléh és drót 28, durva rézműves áruk 20, másneműk 28; alumín, nikkel, bronz, britannia és új-ézüst áruk 70 márka. Bőrök: festetlen, festetlen eszertt, bagaria 24, kordován, fényezett, szatján stb. 40, durva cipész-szűjjártó, nyerges áruk 60, finom áruk 100 márka. Kőnyek és műtárgyak vámmentesek. sőr 6, páliuka, rum 48, élesztő 42, ecet osztályozás szerint 8—48, bor, must, gyümölcsbor hordókban 24, palackban 48 márka, nyers hus 12, hal 2, méz 3, gyümölcs, bogyós, gomba, dió, gesztenye 4, keményítő, tészta 6, őrlemények gabnából és hüvelyesekből, közönséges sütemény 2, só 12.80, szirup 15, finomított enkor 30, nyers cukor 25 márka. Mindennemű olaj palackban és korsóban 20, disznózsír 10, stearin, paraffin, viasz 6 márka. Szappan minőség szerint 5, 10 és 30 márka. Malomkő, pala, köszörűk stb. vámmentes, ugy-szintén készén, koks, turfa stb. Élő állatok: ló, öszvér, szamár (darabonként) 10, tehén és bika 6, ökör 20, fiatal marha 4, borju 2, sertés 2.50, malac 0.30, juh 1, bárány 0.50, kecske vámmentes. Nyers gyapju vámmentes, fésűs gyapja 2 márka méterműzünként.

Vidéki iparos mozgalmak és levelek.

T. Szerkesztő Ur!

Legelőször is fogadja őszinte köszönetünket és hálás elismerésünket azon terhes fáradozásaiért, melyeket a mult időben az ipartűgy és mindnyájunk érdekében tenni sziveskedett. Továbbá üdvözöljük becses felhívásában közzétett magas eszméiért és célhoz vezető törekvéseiért s nem kimélt fáradozásaiért, melyeket az ipartűgy s édes mindnyájunk ügyéért feláldozni magas polgári erényei ösztönzik; nem tekintve fáradságot, tetemes anyagi

új életre ébreszté a társulatnak vegyes iparral foglalkozó minden egyes tagjait, kik is magukévá teszik cikkének minden sorait azon óhajással:

bár csak előjönne még azon idő, midőn a kézműipar a végényészet szeléről visszatereltetnék azon stadiumba hogy a kisebb iparosok is megélhetésüket kézmű iparuktól nyernek, mely téren sok nélkülözésekkel szerették tapasztalataikat.

De fájdalom! ma már csak névszerinti iparosok vagyunk, s hogy eddig fentartottuk magunkat, nem iparunknak, hanem szászorosan megnehezített mezei munkáinknak köszönhetjük.

Az okokat hangsúlyozni nem akarjuk, mert eléggő indokolva van, önnek becses lapjában.

Ime tehát megnyílt az alkalom minden egyes iparosnak, mint minden ipar-egyesületnek bebizonyítani, hogy a kézműipar fejlődésének, s felvirágzásának előirányzata nem üres phrázis, mert az Isten adott egy e g y é n t, a ki az ipart minden mellék érdek nélkül úgy szellemi mint anyagi előhaladásában lelkeknek teljes meggyőződésével újjá teremteni törekszik.

A miért is ez ügyben eddig kifejtett örökbecsű buzgalmaért sok szerencsét, s az ohajtott cél mielőbbi létesítéséhez erőt és kitartást kívánunk.

Hazafiai üdvözetünk mellett vagyunk **t. szerkesztő** úrnak

Hevesen 1879. mártius 2 -én.

Kiváló tisztelői:

Stankovits Mihály
társaság elnök.

Wiányi Ferencz
t. jegyző.

Tek. Szerk. Úr!

Az általa hozzánk intézett „Kézműiparosok országos értesítője” első számában a szegedi szerencsétlenül járt iparos társaink részére tanúsított segítségnek nyomán Kovács Ferenc társulati elnökünk fáradhatlan szorgalma által csekély számú kis társulatunk közt össze szedett félleireinket őszinte szíveségből ajánlják kárvallott testvéreink számára a következők:

A társulati pénztárból 5 frt; Kovács Ferencz 50 kr; Veigli Adolf 50 kr; Laki György 1 frt; Gösi János 10 kr; Ivánkovics József 30 kr, fiai: Imre 30 kr, József 10 kr; Mitring Imre 10 kr; Sipos Benedek 10 kr, fia László 10 kr; Varga Ferenc 30 kr; Hápli Jakab 20 kr; Ott János 10 kr, fia Gergely 10 kr; Fehér Mihály 10 kr; Plangenár József 20 kr; Olaj Mihály 20 kr; Fűrész József 10 kr; Háber Imre 40 kr; Habarta János 20 kr; Molnár István 10 kr; Kész János 20 kr; Rácz György 10 kr; Háni Antal 20 kr; Háber József 10 kr; Szalánézi István 30 kr; Bakányi Pál 30 kr; Tenát Ignác 10 kr; Ehen József 20 kr; Henez László bíró úr 20 kr; Sipos Márton kamavásár 16 kr; Kaszás Pál 20 kr; Fűrér Antal 10 kr; Összes summa 12 frt 26 kr. Jelenléteinkben: Kovács Ferenc elnök, Plangenár József alelnök, Laki János jegyző, Ivánkovics József.

A s e g é d e k t ő l: A Lébeny Sz. Miklósi ifju egylet pénztárból a többség határozata folytán megszavaztatott a szegedi vizkárosultak számára összesen 3 frt 24 kr. Az ifju egylet jelenléteben: Laki Ferenc elnök, Feller János alelnök, Varga Ignác jegyző.

Összes adakozás: 15 frt 50 kr.

Kelt Lébeny Szt.-Miklóson, 1878. április 1-én.

Kovács Ferencz
társ. elnök.

T. Szerkesztő Úr!

Múlt évi április havában kibocsájtott nagyon becses felszólítását, mely az ország összes polgáraitól van intézve, olvastam, s abban eddigi elvonulási szándékát is, mely valóban nagyon megindított, mivel magam is részt vettem a jelenlegi rossz sors bánásmódjában, s láttam, hogy az élet viszontagságaival nem lehetett megküzdni.

Azonban én most is „Tamás” vagyok abban, hogy az úgy nevezett haza-boldogítók jelenben is egyébert törjék a fejüket, minthogy az iparosokat és polgárokat végkép buktassák meg.

Én addig nem is képzelek jó eredményt, míg az ország-házban nem látok egy tekintélyes tömegeből álló szabad polgárt,

mert egy mostani elbukott gróf v. báró, vagy pedig egy egy anyagilag sorvadásban szenvedő ügyvéd, kik csak arra töreksznek, hogy egy zsiros konera tehessenek szert elég baj hogy ily diszes állás maholnap kenyer keresetó válik — készítenek majd olyan törvényt, hogy azután csak fizess, hallgass, mert közelg a paradicsom országa.

Továbbá az ipartársulatok összeállításánál nem ohajtok többet, minthogy minden iparos szakképzett legyen, s ne hogy csak egyszerű szabaduló levéllel érje el célját, hanem hogy választott ipara feletti képességéről is vizsgát tegyen és szepőlten erkölcsi elő életét is beigazolja, s hogy ezen ügyet ezután ne a közigazgatási hatóság, hanem egy szakértő közös bizottmány kezelje, mely függetlenül ítéljen és rendelkezék minden iparos sorsa felett, mert csak ily úton érhetjük el az igért eredményt.

Soraimat végezve tisztelettel felkérem T. Szerkesztő urat, miszerint ezt közölni sziveskedjék, hogy olvassa a t. közönség a távolból való véleményét is.

Magamat szives barátságába ajánlva maradok tisztelője s becses lapjának előfizetője

Hirschfeld József
volt kocsi-kérző Kolozsvárott.

T. Szerk. Ur!

Közeledvön becses felhívása eredményének beküldési határideje, minthogy e tekintetben nem akarok utolsó maradni, bátorodom pár soraimmal felkeresni és az aláírási ívet szerény 8 tag aláírásával beküldeni.

Ez ugyan nagyon kevés egy 13—14000 lélekkel bíró várostól, de ennek sok oka van, a mit elsorolni unalmas lenne, erősen hiszem, miszerint dacára annak, hogy most csak ily kevesen vállalkoznak, idő múlásával — ha majd már a mutatvány és folyó példányok megjelennek s iparosaink a lap küllitása és működési irányával megismerkedhetnek — többen fognak előfizetőkként jelentkezni.

Legfőbb oka a visszavonulásnak a szegénység, mert vannak itt már annyira felvilágosult iparosok is, kik feltették magukban, miszerint az országgyűlésre küldendő képviselő választásánál másra nem szavaznak többé soha, csak is iparosra. Ezt azonban itt keresztül vinni nem lehet, mert itt nem csak a város lakossága küldi, illetőleg választja a képviselőt, de a megyének egyharmad-része is, és az iparosok szegénységük következtében csak kevesen választók.

Azonban még sem kell elesüggednünk, mert az idő mind meghozhatja azt, mit eddig meg nem hozhatott.

Most pedig becses vállalatára a legszebb sikert és Isten áldását kívánva, maradok
őszinte tisztelője
Kulcsár József
borbély és fodrász Ungváron.

A kézműiparosok országos értesítője t. szerkesztőségének Gyöngyösön.

Előfizetési felhívására vonatkozólag van szerencsém a következő nyilatkozatot tenni.

1. A sziráki ipartársulat vállalatának támogatása iránti hajlamát már az által tanúsította, hogy a címzett lapra előbből előfizetve készséggel iparkodik azt terjeszteni.

2. A folyó évi május hó 31-én és június 1-én Budapesten tartandó országos iparos nagygyűlésben igen is egy küldötto által veend részt.

3. Jónak látja társulat, hogy a kézműiparosok által Budapestben, a gyűlés megtartása előtti napon, előleges értekezlet tartassék. (Helyes. Szerk.)

A sziráki ipartársulat választmányi üléséből. Kelt Szirákon 1879. március 30-án.

Elnök:
Hoitsy Miksa.

J e g y z ő k ö n y v.

Felvétett Györszentmártonban, 1879 évi mártius hó 30-án a szentmártoni és vidéki szabó ipartársulatnak rendezéves nagygyűléséről.

áldozatot, a nyilvánosság terén újlag ohajt lenni az iparügynek védője és bajnoka.

Oh mily főkelt eszme! Mily magasztos törekvés!

Amde nagybecsült szerkesztő úr nem feleli-e el e magas lelkesülésében az ország iparosainak lelkéből szakadt panaszát az üzlet pangása miatt, avagy utazásaiban szerzett tapasztalataiból meggyőződhetett arról, hogy az ország iparosainak nagyrésze erő-és lélekfeszítve küzd az Istenadta élet fontartásáért a megélhetéssel, s a helyett, hogy lelkének nyújthatna valamely lapok olvasása által élvezetet, örül, ha édes övéinek az életfentartására elkerülhetlenül megkívántató falatot megszerezheti, s a helyett, hogy áldozni tudna az iparügy előmozdításáért, dühös, indulatos és elszánta lesz az iparos, ha valaki csak az ipar emeléséről és ügyünk javításáról beszél.

Eunyira jutott az ország a féktelen szabadiparral!

Igen! Tisztelt szerkesztő úr és polgártársunk!

Mi az Esztergom kir. városi magyar szabó-társulat* hozzánt intézett becses felhívását felfogva s átérvezni annak mincén szavát s a célhoz vezető törekvést mert minden pontja egyező nézetekkel — azon megállapodásra jutottunk, miután társulatunk igen kevés taggal rendelkezik, hogy ha becses lapja létrejön, egy példányra előfizetni fogunk.

Mindazok kinyilatkoztatása után igen tisztelt polgártársunkhoz maradunk kiváló tisztelettel

Az Esztergom királyi városi magyar szabó-társulat nevében

Apa Ferenc, társulati elnök.

Mindazok, melyek ezen levélben Apa Ferenc úr által elmondottak, nem csak elhiszem, de valóban tudom is, hogy ily állapotban vannak iparos társaink. Épen ez okozta, hogy 6 évig teljesen visszavonultan éltem, de most azon kérdés áll előtűnik, vajon mit tegyünk, átadjuk-e magunkat a végenyészettnek, vagy megtegyük az utolsó lépést ügyünk javítására nézve? Sokáig foglalkoztam ezen gondolattal, míg végre elhatároztam, miszerint még egyszer az ügy élére állok azon föltett szándékkal, hogy ha iparos társaim támogatni fognak, tisztán az iparügynek szentelem ténykedésemet, reményem, miszerint talán a magas kormány is fogja a már jelenben végpusztulásnak kitéve lévő iparosokat lehető módon pártolni, de ha egyesek a célbavett vállalathoz semmi áldozattal nem kívánnak járulni, t. i. hogy az általam megindított „Iparosok országos értesítője“ című lapra előfizessenek, tölem sem kívánhatják, hogy csupán az iparügy emelése iránti buzgalomból magamat és családomat teljesen tönkretegyem, ez az utolsó lépés, ha sikerülend, örömmel foglalkozom tovább is, ha nem, nyugodt lelkiismerettel lépek vissza azon tudatban, hogy kötelességemnek eleget tettem, annyit még megjegyzek, miszerint itt nem tisztán a lap fenntarthatásáról van szó, hanem a Budapestben felállítani célozt „Közvetítő intézet“ létrehozásáról, ha tehát iparos társaim — hárman összeállva — évenként egy egy fírtot nem hajlandók a lap fenntarthatása céljából áldozni, legkevésbé sem követelhetik, hogy lemondják hivatalos állásomról, s az első magyar általános biztosító társaság ügynökségéről s így helyben köteles üzletemmel is felhagyva egész bizonytalanságban Budapestre tegyem át lakásomat, épen ezért, mielőtt ezen vállalatot megpöndíttem az ügy érdemére nézve személyesen megbeszéltem Magyar-, Erdély- és Székelyföldön ügybarátaimmal, hol törekvésem mindenütt helyesléssel találkozott; most tehát pártfogásra van szükség s haladni fogunk.

Szerkesztő.

Mohács, 1879. marc. 26.

Kedves Földi és Szerkesztő Úr!

Megkezdett becses lapja első számában közlött levelemből oly sajtóhiba csúszott be, melyre a legtöbb olvasó, úgy hiszem, fejté csóválta, s melyet minden félreértés kikerülése végett kijavítlanul nem hagyhatok.

Ott ugyanis, hol véleményemet előadom, ez áll:

1-ször „A „téns“, „tekintetes“ stb. urnak ledöntése.

Hát biz ennek egy kissé furcsa értelme lenne... nem kevesebb t. i. minthogy a téns, tekintetes stb. urak ellen élethalál harcot vívjunk!

Na én nagy demokratának tartom ugyan magamat, hanem

ennyire még nem vittem. Ellenkezőleg én azon véleményben vagyok, hogyha mi iparunkat virágzóvá akarjuk tenni: akkor társadalmunk minden foglalkozási osztályának egyetértésben kell lennie, és kell, hogy egymással mindannyian kezét fogjunk!

Erre azonban a legfontosabb és legszükségesebb eszköz az, hogy bennünket, mint különben is alkotmányos nemzetet, igazi demokratikus szellem és érzelmek hassanak át; hogy az egyik pályán levő ne tekintse magát többnek a másiknál; hogy az iparos pálya, az iparos — eltekintve az egyéni érdemeiktől — épen annyira becsültessék, mint bármely vagy bárki más.

Es én ezt röviden nem úgy fejeztem ki, mint feutebb áll, hanem így: a „téns“, „tekintetes“ stb. címek ledöntése. Vagyis: hogy a cafrangos címzéseket, melyek az egymáshoz közeledést gátolják, mint hiábavaló limlomot kiküszöböljük.

Miként a múlt nyáron „Le a címzésekkel“ című munkámban részletesen kifejtettem: az iparos állás hazánkban még ma is fölig meddig olyan megvetett valami... Az iparos „csak mesterember... Nálunk az ingyenélő naplopónak sokszor több becsülete van, mint egy szorgalmas iparosnak... A kézi munka nálunk még ma is az utolsó... csaknem szegény... E miatt a legtöbb szülő — ha csak teheti — iparosnak nem adja a fiát, hanem — sokszor erővel is — „urak tanyáit“... és jobban örül, ha belőle akár a legalárendeltebb hivatalnokcsoka lesz is, mintha tán valami tevékeny s önálló iparos vált volna belőle.

Hogy ez nálunk csekély kivétellel általában így van, — köztudomású. Pedig meg vagyok győződve, és könnyen is beküldhető, hogy ez a legnagyobb akadálya a mi iparunk fejlődésének. Ily körülmények közt ugyanis legnagyobb részben csak a szegénység megy az iparra, mely kénytelen vele, mely magát elméletileg kellőképen ki nem képezhet, és mely különösen annak idejében nem rendelkezik tőkével, hogy üzletét a kor követelményeinek megfelelőleg berendezhesse, hogy a külföldi iparral versenyezhesen...

Es hogy a mi társadalmunk poshadt levegője, dacára minden alkotmányosságunk és demokratikus érzelmünk fitogtatásának, és dacára hogy az egész világnak adósai vagyunk, még ma is oly 48 előtti arisztokratikus gúggyel fertőzött: ennek egyszerű oka az, hogy a mi korlátolt felfogásunk és önérzet nélküli meghunyászkodásunk következtében még ma is címeteket osztogatunk, — címeiket, melyek semmi alkotmányos polgárt meg nem illetnek, melyek az egyes foglalkozású polgárokat mintegy egymás fölé helyezik s melyek által egyes osztályoknak mintegy jogot adunk arra, hogy e címmelkülieket, tehát az iparosokat is — lenézék.

Miután e körülmény az iparos állást nálunk rendkívül lealacsonyítja, természetes, hogy annak fejlődését ugyanoly mérvben akadályozza is. A nyugati művelt államokban az nincs így. Ott az iparos osztály tudja, hogy ő az állam legerősebb oszlopa és azért magánál nagyobb urat nem ismer. Nem is nézik ott le az iparost; és ezért gazdag, szegény üzi ott az ipart egyiránt.

Csodálom, hogy nálunk különösen az iparosság részéről még most sem emelkednek hangok, melyek az egyenlőség elvét az életbe is átültetni igyekezvén, a nagy iparos osztály önérzetét ébresztenék; melyek magyarizgatnák, hogy az iparos van oly hasznos, tehát oly érdemes polgára is a hazának, mint bármely más... és hogy azért ő sem tartozik mást többre becsülni mint ez őt!

Vajha az önérzet minél előbb és általánosabban felébredne! Mert csak így fognak az osztályok közötti falak leomlani, és így fogják a különböző osztályok, egymással a közös célra szövetkezvén, hazánk iparát is felvirágoztatni!

Fogadja Szerkesztő ur szíves üdvözlétemet, és szerencsés kíváncsánomat a sikerhez!

Tisztelettelje
Serli Sándor
orvostudor.

T. Szerkesztő úr!

Becsés lapjának 1-ső számát átvettük a melyre kötelezettségünk elvállalása mellett az előfizetési díjjakat örömmel küldjük.

Örömmel küldjük pedig azért; mert vezér-cikkének tartalma

Elnökbemutatja a „Kézműiparosok országos értesítője“ című lap szerkesztőjének felhívását iparérdekeink előmozdítása tárgyában.

1. A tagok közti tanácskozás után határozatotott.

A nevezett lap a társulat által utagis tartatván, a tagok közti terjesztésre legmelegebben ajánlatik.

2. A folyó évi május hó 31-én és június 1-én Budapesten tartandó országos iparos nagygyűlésre a társulat szerény anyagi viszonyai folytán külön képviselőt nem küldhet, ha azonban a társulati tagok közül valaki saját költségén részt venni akar, a társulat a maga képviselővel is fel fogja ruházni.

3) Ha a nevezett szerkesztő úr Győrszentmártont meglátogatná, a társulat részéről a legzívélyesebb fogadtatásra számíthat. Ezen társulattól a nevezett lap tekintetes szerkesztője jegyzőkönyvi kivonat megküldése által értesítendő.

Kelt Győrszentmárton 1879. mártius hó 30-án.

Minikus István
elnök.

Stoller Márton
társ. jegyző.

A szegedi vizkárosult iparosok felségelyezésére Sepsi-Sz.-Györgyről Kovács Gábor úr ügybuzgalma folytán begyűlt önálló iparosoktól névszerint:

Kovács Gábor 50 kr, Kis György 50 kr, Kádár Boldizsár 50 kr, Bindér Márton 50 kr, Jantsó Sándor 30 kr, Szinte József 40 kr, Tóth István 50 kr, Kiss Áron 40 kr, id. Nagy György 40 kr, ifj. Nagy György 40 kr, Nagy József 40 kr, Lécz József 40 kr, Horváth József 40 kr, Szekvencz Gáspár 40 kr, Téglás Gábor 30 kr, Domián Antal 20 kr, Küsgyörgy Elek 20 kr, Antal István 40 kr, Kiss János 20 kr, Bedő Ferenc 50 kr, összesen 7 frt 80 kr.

Az ottani segédek közül névszerint a következők adakoztak: Buday László 50 kr, Buday József 50 kr, Horvát György 50 kr, Nagy Lajos 50 kr, Fülöp Mihály 50 kr, Smélik Sándor 20 kr, Kövér Ferenc 30 kr, Császár Ferenc 30 kr, Vetésy Lajos 25 kr, Sebestyén Károly 20 kr, Szekvencz József 50 kr, Molhatsek József 20 kr, Urbán József 20 kr, Mihály Péter 30 kr, Dionos Pál 20 kr, Katzender Sándor 20 kr, N. N. 20 kr, Szabó Károly 20 kr, Farkas András 25 kr, Szabó Albert 25 kr, Badar István 20 kr.
Kovács Gábor, szabómester.

A sarkadi csizmadia ipartársulat által tartott gyűlés jegyzőkönyvének kivonata.

T. Szerkesztő úr! A sarkadi csizmadia ipartársulat is zászlója alá ahajtrván sorakozni, ugyanezért azt 6 éven át folytonosan jártni fogjuk, s az előfizetéseket félvéneként pontosan küldendjük, felkérvén t. szerkesztő urat, hogyja midőn társulatunk érdeke kívánja, ennek közlésére beesés lapjában egy kis tért engedni s jelen kérelmünket kivonatilag a nyilvánosság elé hozni sziveskedjék.

Tisztelettel maradunk a társulat nevében:

Bondár József, m. k.
elnök.

Bányay Ferenc, m. k.
jegyző.

Ujdonságok.

A szeretett királynéknk szegedi menetelére vonatkozó hírek alaptalanok voltak, mert ő felsége még csak e hó vége felé fog Gödöllőre jönni.

Uj kereskedelmi és iparkamara felállítását Miskolcon a kereskedelmi minister — a miskolci kereskedelmi társulat és az ottani általános ipartársulatnak javaslata folytán elhatározta. Működési köre Borsod- és Gömörmegyére is ki fog terjeszkedni. Mi úgy tudjuk, hogy Gyöngyös szinte kérte magát Miskolchoz csatoltni, mert nézetünk szerint a miskolci iparkamra jobban képviseli a kézműipart.

Székesfehérvári kiállítás. A bejelentések határideje (március 15-ike) elteltével a kiállit. hivatal, melynek tagjai Manhold Antal titkár, Braun Izidor s t., Páczay Józ. és Gerőfi Ede, valamint Kreutzer Nándor főpenztárnok és Lörcincz Károly heti biztos urak az utóbbi hetek folyamában a legnagyobb buzgalmat

fejtették ki: most a csoportosítás munkálataiba fognak. — Néhány fővárosi hírlap hibásan említé március 18-át a bejelentési határidő gyanánt, a mi számos félreértésre szolgáltatott alkalmat. A március 15-ikén postabélyeggel feladott s később érkező küldemények azonban érvényesek.

Kiállítások. A folyó évben hazánkban és a külföldön a következő kiállítások lesznek: 1) Székesfehérvárott. Országos ipar-, termény- és állatkiállítás. Kezdeté május 10. 2) Deés a szolnok-dobokamegyei gazdasági egylet ez év október havában ipargazdasági és állatkiállitást rendez. 3) Berlin, nemzetközi kiállítás. Tárgyai: a malomipar körébe tartozó gépek, készítmények és élelmi szerek, tésztaeműek gyármánya a sütő ipareszközei. Időtartam: június 22-től július 31-ig. 4) Berlin. A német festők öszkor tartandó évi gyűlését kiállitással kötik egybe 5) Bréma. Rózsza kiállítás (s egyuttal más növényeké is) június 21. 22. és 23-án. 6. Coburg. Virág és növénykiállítás april 12—15-ig. 7) Linz. Ipar- és mezőgazdasági kiállítás szeptember hóban. 8) München. Nemzetközi műkiállítás. Megnyitása július 20-án 9) Lassel. Május 23. és 25-ike közt a kovács-ipar körébe tartozó segédgépek, eszközök s nyers anyag állitának ki. 10) Teplitz. A teplitzi ipar-egylet alapításának tíz évi fordulója emlékére augusztus havában műipar-kiállitást rendez. Tárgyait régibb korszakok művei is képezendik. 11) Lípese. A tavasz folytán rendezendő nagy műipar-tárlatra a központi bizcttség 120,000 márkát szavazott meg. E kiállítás díszítményeit képezik a párisi világtárlat német osztályának díszkapuja és felszerelése. 12) Hanover, az itteni ujonnan épült minta-rajz-akadémia megnyitása alkalmával ötvös- és ékszerész iparkiállítás leend. 13) Berlin; April és május havában a német és „osztrák-német“ építészek és műiparosok érdekében nagy kiállitást rendeznek.

A budapesti asztalos segédek önképző egyleti értesíti a közönséget, hogy az egylet kebelében munkaközvetítést rendezett be, mely ugy a munkát kereső iparosokra valamint a munkát kereső segédekre nézve teljesen díjmentesen és naponta esti 8-tól 9-óráig két-két választmányi tag által az egyleti helyiségben (VIII ker. bodzafa és Sándor utca sarkán Malko-féle vendéglőben) kezeletik és ellenőrizetik.

Biztosító és jótéví intézet. Az első magyar általános biztosító társaság fennállása óta tűz, jég, szállitmány és életbiztosítások után 55,616,000 frtot fizetett ki. Ezenkívül ember baráti célokra 100,000 frtnál nagyobb összeget áldozott, legközelebb Miskolcznak 8000, Szeged felségelyezésére 25,000, a felséges uralkodó pár ezüst lakadalmának emlékére 10,000 és a tudományos akadémiának, tudományös célokra 10,000 frtot bizott rendelkezés alá sat. az intézetnek 198 hivatalnoka és 3734 ügynöke, s így Lévay igazgató úrnak 3734 gyermeke van, mert megjegyzendő, hogy ő minden egyes ügynököt saját gyermekének tekinti s viszont az ügynökök őt édesatyjuknak tekintik; és helyesen, mert ha némely tulbuzgó hivatalnok és ügynök közt viszály fordul elő, mindig atyailag tudja ügyüket elintézni. Az intézetnek a Duna partján, Erzsébet-téren és Prágában saját palotája van.

Az ipar pártoló püspök. Az orsz. régészeti és ember-tani társulat mult heti ülésén Ipolyi Arnold püspök értekezett népszerű előadásában „A magyar zománcos műiparral.“ A jeles főpap a pozsonyi történelmi társulatban a mult nyáron ivekre menő beszédet tartott, ilyenről eddig vagy nem tudtak, vagy resteltek. Csak akadna több ily jeles honfű. Vannak, kik iparról beszélnek, de el lehet rá mondani azt, hogy adtál uram esőt, de nincs benne köszönet.

Magyar küldöttség Bécsben. A királyi párt ezüst menyegzője alkalmával a főrendi ház nevében 15, az alsórendi ház nevében 20, Budapest város nevében pedig 12 tagból álló küldöttség fogja üdvözölni Bécsben. Ugyszinten a magyarországi érsek és püspöki kar is jelen lesz a herceg primás vezetésére alatt.

Vizes portéka Szegeden. A vizvette cikkek annyira kapósak, hogy az élelmes kereskedők a fővárosból és más egyéb városokból vett szalagot, kelmét, gyolcsot, kefét, szatyíngot sat. nagyobb kelendőség végett előbb egy kissé a vízbe mártogatják, mert a száraz cikket drágulja és igen olcsó árért kívánja a Szegedvidéki ember. Csak áruljanak akárhogy, rájuk fér.

Szeged iránt a részvét itthon és külföldön határtalan. A

belügy-ministernél az adakozások folytán a lapok szerint eddig begyűlt 800,000 ft, Londonban a gyűjtések már meghaladják a 100,000 frtot, Gr. Beust párisi nagykövetségénél hangverseny volt, mely fényesen sikerült és 30,000 frankot eredményezett; a hajor király 500 markot, a württembergi király 2000-ret, jeje pedig 1000 markot adott.

Gr. Pálffy János nem 50,000-et mint a lapok híresztelték, hanem 25,000 frtot adott a tiszai árvíz-károsultaknak. Bizony kívánatos, hogy a jóléti főurak birtokukban maradjanak, mert ezek kipusztulását legjobban érzi a kézműiparos.

Óriási iparos-gyűlés volt Rouenban, Franciaországban. 29,000 munkás és üzletvezető képviselte a fönászatot és szövészetet. A tárgyalás legnagyobb nyugodtsággal folyt le. Eredménye: küldöttség menesztése a kormányhoz, előterjesztendő a munkásosztály szomorú helyzetét, mit a munkaidő leszállítása, illetőleg a gyárak teljes szünetelése idézett elő. A küldöttök a kereskedelmi ministernél és a köztársaság elnökénél fogják előterjesztéseiket előadni.

Szerkesztői üzenetek.

Lampert János szabó ipartársulati elnök úrnak! Csornán. Hozzánk intézett sorait vettük, de azt egész terjedelmében lapunk helyszüke miatt nem közölhetjük, kívánalmánál igyekezzünk megfelelni s lapunkat pontosan küldendjük. — Richter Ferenc társulati elnök és Langi Antal uraknak! Marezali. Mult év május hó 12-én. I k-letett levelüket vettük, ohajtásuknak megfelelőleg la-

punkat folytonosan fogjuk küldeni. — Stoller Márton szabó ipartársulati jegyző úrnak! Győr Sz. Márton. A társulat kebeléből eredő becses sorait vettük, nézetekkel teljesen osztozunk, jó kívánatukat köszönjük.

Azon buzgó hazafiak névsora kik a vállalatunkat támogatják.

A zilahi gubás társulat, Kovács kerekas és rézműves ipartársulat, Fazekas ipartársulat, Kalapos, asztalos ipartársulat Zilahon; Sramkó János iparos egyleti elnök Aszodon; Petinyi Ádám, Dunaszerdahely; Citler Pál vegyes társulati elnök Csorna. Vida Ferenc szücs ipart. elnök Szentés. Kammacher Dániel eszmadia ipartársulati elnök Tállya. Csizmadia ipartársulat Duna-Szerdahely. Pávelka Mihály Csorna. Általános ipartársulat Tisza-füred. Marezal Géza Duna-szerdahely. Pap József, Csanka István, Boros Gergely szijgyártó, Bálint K. lakatos m., Keczei Mészáros Mihály kovács, ifj. Szabó János kerekgyártó, Horti János, Jávorszky Gábor, Horváth Zsigmond, Ujházi Ferenc kovács, Rebman Ferenc Zentán Ifkoviés Mihály O.-Kauizsa. Iparolvasó egyeslet, Morvai Márton. Frídrich János, Krezler Antal Simontornya. Sztolyka Károly Nagy-Kálló. Papp László ipartársulati elnök, Izsinetz József kötélgyártó Balasa-Gyarmat. Fekete Andor Jászberény. Építész és ács ipartársulat, Szabó ipartársulat, Dr. Koller János, Császka János Gyöngyösön. Streitmann András Jász-Berény. Általános ipartársulat, Hurta József Verpelét.

(Folyt. köv.)

Hirdetmény.

Alulírottak tisztelettel hozzák tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy a több oldalról fölmerült panaszok s jogos felszólalások által indítva elhatároztuk magunkat arra, hogy itt helyben egy

Bor adás-vevést közvetítő intézetet

léptessünk életbe.

Midőn ezen intézet életbeléptetésére magunkat elhatároztuk azon fő-elvből indultunk ki, miszerint városunk és vidéke kiünő borainak piacot, ve-öket szerezzünk, s a borokat elárusítva, városunk lakói legnagyobb részének főköreseti foglalkozását képező borászatát emeljük s városunk közvagyonosodását elésegítsük.

Tudjuk jól, hogy intézetünknek sok nehézséggel kell megküzdenie. Tudjuk azt is, hogy a kezdet nehézségeinek leküzdése nemcsak személyes fáradságunkba de anyagi áldozatunkba is kerül: mindamellett nem riadunk vissza, s erősen hisszük, hogy célbavett tervünk sikerülend s intézetünk közvetítése fényes eredményeket érend el.

Reményünket helyezük pedig azon körülménybe, hogy borászaink józanabb része egy bor adás-vevést közvetítő-intézet életbeléptetését s főállását borászati iparunk emelése céljából elkerülhetlennek tartja; s ily célból, annak fenállására becses támogatását nem vonja meg.

Mi részünkről megtesztünk mindent, hogy a borvásárló közönség figyelmét a cégünknel bejegyzett borokra felhívjuk. Ez okból összeköttetésbe tesszük magunkat úgy a bel. mint külhoni nagy bor kereskedőkkel, valamint a városunkat látogatni szokott vidéki regálé bérllőkkel s borvevőkkel.

Midőn intézetünk megnyitásáról a nagy érdemű közönséget értesítjük egvszersmind bizalommal fordulunk és kérjük, hogy eladásra szánt boraikat nálunk bejelenteni sziveskedjenek.

Irodánk a Bene-utcában a Kissné-féle házban van.

Gyöngyösön, 1879. március hóban.

Tisztelettel

Schwarz Adolf és társai.